

Interreg

Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polska

EUROPEAN UNION

NEWSLETTER

FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW INTERREG V A

Komunikacja-Integracja-Współpraca

dofinansowany ze środków Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia-Pomorze
Przednie/Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna”
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz budżetu państwa.

Interreg

Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polska

EUROPEAN UNION

REDAKCJA

Wydawca:

Stowarzyszenie
Gmin Polskich
Euroregionu Pomerania

**Kommunalgemeinschaft Europaregion
POMERANIA e.V.**

Osoby odpowiedzialne:

Jolanta Grenke
jolanta.grenke@pomerania.net
Aleksandra Warska
ola.warska@pomerania.org.pl

Zespół redakcyjny:

Diana Buche
Jolanta Grenke
Iwona Kowalczyk
Irena Stróżyńska
Aleksandra Warska

Tłumaczenie:

Jolanta Grenke
Anna Kretowicz
Ewa Siebert

Projekt:

Aleksandra Warska

Biuletyn dostępny jest w wersji
elektronicznej w dwóch wersjach
językowych (polskiej i niemieckiej)
za pośrednictwem stron internetowych:

www.pomerania.org.pl
www.pomerania.net

Jest wydawany przy wsparciu finansowym
ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego w ramach Programu Współpracy
Interreg V A Meklemburgia-Pomorze Przednie/
Brandenburgia/Polska oraz budżetu państwa
jako promocja projektu Fundusz Małych Projektów
Interreg V A Komunikacja-Integracja-Współpraca.

Szanowni Czytelnicy,

Już blisko coraz bliżej, jesteśmy w okresie świątecznym!

Kolejny rok, ekscytujący i pełen wydarzeń dobiega końca niewiarygodne, ale prawdziwe! Czas płynie nieubłagannie. Coraz więcej pracy, spotkań, zobowiązań, zainteresowań. Zgiełk stał się normalnością. Nie możemy zatrzymać czasu, ale możemy pomyśleć nad zwolnieniem tępa naszego życia. Życ powoli oznacza: ponowne skupienie się na jedzeniu, spaniu, relaksie i życiu bez stresu.

Okres świąteczny to czas kontemplacji, harmonii, ciepła i wglądu w głąb siebie samego. Boże Narodzenie to czas bajek i marzeń. Okres świąteczny to najlepszy okres dla całej rodziny, moment na „zwolnienie” życia. Wykorzystajcie Państwo mądrze ten cenny czas oraz nauczcie się cieszyć każdą chwilą.

Odetchnijcie od minionych wyczerpujących miesięcy. Zróbcie sobie przerwę i cieszcie się długimi wieczorami przy świecach. Delektujcie się świętami Bożego Narodzenia w pełni spokoju i relaksu. Spędźcie czas z ludźmi, których kochacie i bądźcie szczęśliwi!

Chcielibyśmy Państwu serdecznie podziękować za ekscytujące wyzwania, zaufanie oraz przyjazną współpracę w mijającym roku. Z niecierpliwością czekamy na nowe projekty z Państwa strony i jednocześnie deklarujemy nasze pełne wsparcie przy ich realizacji.

***Życzymy Państwu oraz Państwa bliskim
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku 2018, w zdrowiu i dostatku.***

Andrea Gronwald, Dyrektor Związku Komunalnego Europaregion POMERANIA e.V.
Paweł Bartnik, Dyrektor Biura Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania

21 września - Europejski Dzień Współpracy

Popularne powiedzenie mówi: "Jeśli chcesz iść szybko idź sam, jeśli chcesz iść daleko idź razem". Tegoroczne motto „Dojść daleko, znaczy iść razem” – „**To go far, go together**” doskonale obrazuje europejską ideę współpracy: zjednoczyć wspólne siły, aby osiągać wspólne cele.

Logo jest nawiązaniem do hasła tegorocznej edycji. Aby pomyślnie uruchomić tandem, ruchy muszą być dobrze zsynchronizowane, a wysiłek pomiędzy jadącymi dobrze rozłożony. Przyspieszasz, hamujesz i sterujesz razem. Aby prowadzić tandem nie musisz być taki sam, ale jazda tandemem łączy i buduje zaufanie.

Europejski Dzień Współpracy naszego programu odbył się 28 września 2017 r. w zoo w Eberswalde. W wydarzeniu wzięło udział 90 uczniów i 60 przedstawicieli ministerstw, partnerów projektu z Brandenburgii, Meklemburgii-Pomorza Przedniego oraz Województwa Zachodniopomorskiego – a więc, ogromny tandem.

Dzieci z wielką radością poznawały zwierzęta żyjące w zoo oraz z ogromnym entuzjazmem uczestniczyły w warsztatach twórczych.

To wydarzenie stanowiło również pierwszą transgraniczną wymianę doświadczeń między ekspertami Programu Współpracy Interreg V A. Kolejnym etapem będą specjalistyczne warsztaty w ramach rocznej konferencji programu, która odbędzie się 23 listopada 2017 r. w Greifswaldzie.

Ścieżka szybkiej refundacji – zaliczki na projekty FMP

W ramach realizacji Funduszu Małych Projektów Interreg V A we wrześniu tego roku ruszyła ścieżka szybkiej refundacji kosztów. Pierwsi beneficjenci otrzymali 50% refundacji kosztów EFRR za zrealizowane projekty FMP.

Za zgodą Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Poświadczającej Wydatki (LFI) zostały przekazane pierwsze środki EFRR w ramach tzw. szybkiej refundacji po zatwierdzeniu rozliczenia przez Euroregion Pomerania, a przed certyfikacją wydatków przez Kontrolera z art. 23. Dzięki tym wypłatom został skrócony czas oczekiwania na zwrot wydatków dla beneficjentów realizujących projekty. Drugą transzę płatności beneficjenci uzyskają po ostatecznej weryfikacji i certyfikacji wydatków przez Kontrolera z art. 23.

W ramach Funduszu Małych Projektów Interreg V A zostały wypłacone środki dla pierwszych 12 polskich i 37 niemieckich beneficjentów. Podobne rozwiązania były już praktykowane w sąsiednich euroregionach na granicy polsko-niemieckiej. Mamy nadzieję, że nowy system płatności sprawdzi się w obecnym okresie programowania i zwiększy efektywność realizowanych projektów współpracy transgranicznej.

Jubileusz 25-lecia Związku Komunalnego Europaregion Pomerania e.V.

Pragnienie stworzenia wspólnej transgranicznej współpracy z naszym sąsiadem – Polską, którego znaleźliśmy tylko z daleka oraz rozwoju poprawnych relacji sąsiedzkich, które do tej pory w głównej mierze bazowały na doświadczeniach II wojny światowej, doprowadziło w 1992 r. do powstania naszego stowarzyszenia – Związku Komunalnego Europaregion Pomerania e.V. Rok później do życia powołano Komunalny Związek Celowy Gmin Pomorza Zachodniego „Pomerania”, tworząc w ten sposób fundament do utworzenia w 1995 roku Euroregionu Pomerania.

Od założenia Związku Komunalnego Europaregion Pomerania e.V. minęło już dwadzieścia pięć lat. Potrzebnych było wiele małych kroków w celu rozwinięcia współpracy transgranicznej z naszym polskim sąsiadem. W międzyczasie powstał pewien stopień oczywistej współpracy, który wyraża się w różnych formach. Nasze stowarzyszenie postrzegane jest jako inicjator i towarzysz, często jako moderator i mediator we współpracy transgranicznej.

Jako stowarzyszenie wspieramy i zachęcamy gminy, stowarzyszenia, związki, instytucje, a także firmy z regionu przygranicznego do współpracy w ramach partnerstwa i wymiany doświadczeń. Chodzi nam przede wszystkim o obywateli regionu przygranicznego, którzy się spotykają, uczą się od siebie nawzajem, przyczyniając się w ten sposób do zmniejszenia uprzedzeń istniejących jeszcze wciąż po obu stronach granicy.

W ciągu ostatnich 25 lat dzięki wsparciu Związku Komunalnego Europaregion Pomerania e.V. zostało zrealizowanych wiele udanych projektów. Ważnym elementem był i jest niewątpliwie Fundusz Małych Projektów. Przedmiotowy projekt pokazuje, w jaki sposób obywatele regionu przygranicznego z wielką gotowością i osobistym zaangażowaniem wnoszą istotny wkład w poprawę współpracy transgranicznej. Szczególną cechą tych spotkań jest to, że organizowane są one od podstaw i odpowiadają konkretnym potrzebom mieszkańców Euroregionu. Widzimy, że każdy poszczególny projekt bezpośrednio lub pośrednio zmniejsza istniejące bariery i uprzedzenia. Transgraniczne kontakty i partnerstwa powstałe przy pomocy Funduszu Małych Projektów są efektami, których nie odzwierciedli żadna tablica, szyld, czy choćby statystyki. Kontakty te odzwierciedlają jednak podstawową ideę Związku Komunalnego Europaregion Pomerania e.V.

Na tle rosnącego sceptycyzmu wobec Europy, Związek Komunalny Europaregion Pomerania e.V. będzie również w nadchodzących latach odgrywał kluczową rolę we wdrażaniu zrównoważonego transgranicznego rozwoju regionalnego. Proces rozwoju nadal będziemy kształtować wraz z naszym polskim partnerem. Jednocześnie chcielibyśmy wykorzystać naszą 25-tą rocznicę, aby wszystkim naszym członkom i partnerom serdecznie podziękować za aktywny udział i zaufanie w pracę naszego Związku.

Spotkanie na pograniczu niemiecko-holenderskim

W dniach 16-18 października br. przedstawiciele polskich i niemieckich części euroregionów udali się z wizytą studyjną na pogranicze niemiecko-holenderskie. Celem wizyty było zapoznanie się z działalnością tamtejszych euroregionów i programów kooperacyjnych INTERREG V A.

Wizyta studyjna była podzielona na dwie części. Pierwsza obejmowała wizytę w trójstronnym, niemiecko-holendersko-belgijskim euroregionie Maas-Rhein. Siedziba euroregionu znajduje się w Eupen, na terenie zamieszkiwanym przez niemieckojęzyczną mniejszość w Belgii. Podobnie jak euroregion trójstronny jest też realizowany tu program INTERREG V A. Program obejmuje cztery osie priorytetowe: innowację, gospodarkę, włączenie społeczne i edukację oraz rozwój terytorialny. Budżet programu wynosi 96 mln z EFRR. Dofinansowanie na projekty może wynosić maksymalnie 70% z EFRR. Instytucją Zarządzającą Programem jest prowincja Limburg, a pełnienie funkcji Sekretariatu Technicznego powierzono euroregionowi.

Polscy i niemieccy przedstawiciele euroregionów z wielką uwagą wysłuchali wystąpienia dyrektora Euroregionu Maß-Rhein, który przedstawił doświadczenia ze współpracy transgranicznej zebrane na przestrzeni ponad 40-tu lat działalności tej instytucji (Euroregion założono w 1971 roku). W najbliższym czasie Euroregion Maas-Rhein stanie się EUWT. Dzięki nowej strukturze prawnej regiony partnerskie tworzące EUWT będą mogły przekazywać euroregionowi do realizacji zadania leżące w ich kompetencjach.

Druga część obejmowała wizytę w Kleve w Euroregionie Rhein-Waal. Tam do delegacji euroregionalnej dołączyli przedstawiciele Brandenburgii na czele z p. Anne Quart, sekretarzem stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz przedstawiciele Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Dodatkowo obecni byli reprezentanci urzędów marszałkowskich z województwa zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego.

W Kleve przedstawiono sposób funkcjonowania dużego programu INTERREG, funkcjonującego na granicy niemiecko-holenderskiej. Jest to o tyle ciekawy przykład, że pierwotnie funkcjonowały tam cztery osobne programy współpracy, ale ostatecznie partnerzy połączyli swe siły. W ramach dużego programu istnieją cztery podprogramy z przypisanymi indykatywnie środkami na projekty oraz Komitetami Sterującymi decydującymi o ich przyznaniu. Istniejący tam Komitet Monitorujący decyduje o sprawach strategicznych w programie, pozostawiając decyzje o przyznaniu dofinansowania poszczególnym komitetom Sterującym. Wizyta studyjna zakończyła się spotkaniem w Ministerstwie Gospodarki Nadrenii-Westfalii w Düsseldorfie.

Goście z ciekawością przysłuchiwali się rozwiązaniom stosowanym w programach pogranicza niemiecko-holenderskiego. Na pewno niektóre z nich będą mogły być z powodzeniem przeniesione na pogranicze polsko-niemieckie, w szczególności dotyczące sposoby włączania struktur euroregionalnych w przygotowanie projektów współpracy.

Euroregionalny Komitet Sterujący zatwierdził kolejne projekty Funduszu Małych Projektów

W dniu 19.10.2017 roku, Euroregionalny Komitet Sterujący zatwierdził kolejne projekty dofinansowane w ramach Funduszu Małych Projektów. Na posiedzeniu zatwierdzono 9 wniosków złożonych przez polskich wnioskodawców na całkowitą kwotę kwalifikowalną 91 837,50 euro i 5 wniosków złożonych przez niemieckich wnioskodawców na kwotę 39 858,85 euro.

Numer projektu	Tytuł projektu	Koszty całkowite
FMP-0113-17	Jubileusz XX-lecia istnienia Polsko Niemieckiej Rady Kobiet	7 181,00
FMP-0114-17	Pod Srebrną Różą—Transgraniczna Akademia III Wieku	25 854,00
FMP-0111-17	Polsko-Niemieckie Motorowe Spotkania Integracyjne - Retrospekcja i spojrzenie w przyszłość	4 550,00
FMP-0118-17	„Pokój 28” polsko niemieckie warsztaty teatralne	23 822,00
FMP-0117-17	Turniej tenisowy rotarian Szczecin-Torgelow	1 081,50
FMP-0119-17	II Polsko-Niemiecki Kiermasz Bożonarodzeniowy w Tychowie	2 700,00
FMP-0120-17	Polsko-niemiecka współpraca regionalna w zakresie budowania wizerunku Policji - poprzez intensyfikację współpracy jednostek policji w zakresie komunikacji społecznej	13 713,00
FMP-0115-17	Dobra Cup	6 995,00
FMP-0116-17	Transgraniczny Jarmark Bożonarodzeniowy	5 941,00
FKP-0125-17	12. polsko-niemiecka wystawa objazdowa 2017	1 310,00
FKP-0137-17	Polsko-niemiecki konkurs fotograficzny pt. „Pory roku w Dolinie Dolnej Odry”	4 938,00
FKP-0130-17	Polsko-Niemiecka Orkiestra Szkół Muzycznych - faza prób i koncertów 2017	23 771,55
FKP-0136-17	Polsko-niemieckie warsztaty w nadleśnictwie Templin	3 960,00
FKP-0131-17	Polsko-Niemiecka Orkiestra Akordeonowa - faza prób i koncert	5 879,30

1. Polsko-Niemiecki Festiwal Sztuki Ulicy

Wnioskodawca: Stadt Bad Freienwalde
Partner Projektu: Cedyński Dom Kultury i Sportu
Koszty całkowite: 10 033,12 EUR
Dofinansowanie: 8 528,15 EUR

9 września 2017 roku w ramach tradycyjnego festiwalu Starego Miasta w miejscowości Bad Freienwalde, odbył się po raz pierwszy Polsko-Niemiecki Festiwal Sztuki Ulicznej „Street Art Festival”. Celem partnerów projektu tj. gminy Cedynia i Bad Freienwalde, było osiągnięcie nowej platformy współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury, turystyki i pracy z młodzieżą, jak również redukcja międzykulturowych punktów spornych na pograniczu.

Projekt „Sztuka Ulicy” obejmował kilka warsztatów street artu, w których zainteresowana młodzież z Niemiec i Polski, wraz z artystami graffiti, ozdabiała mottem tegorocznego festiwalu „Dajemy Europie scenę” przestrzeń starego miasta w Bad Freienwalde. W trakcie warsztatów uczestnicy wykonali szkice pod okiem profesjonalnych artystów. Z tych szkiców powstały projekty, które następnie wspólnie realizowane były na otwartych przestrzeniach starego miasta.

Ponadto, na ulicach miasta zaprezentowały się polskie i niemieckie gminy i miasta południowej części Euroregionu Pomerania. Był to również ważny wkład w umacnianie istniejącej sieci sąsiadujących gmin i miast, jak bezpośredni kontakt między uczestnikami warsztatów.

W celu wzmocnienia wzajemnego zrozumienia i tolerancji dla innej kultury, polskie i niemieckie estrady przedstawiły kolorowy program artystyczny, prezentując kulturę i muzykę danego kraju. Głównym wydarzeniem była np. prezentacja tradycyjnego polskiego ślubu. Ponadto, na tematycznie zaprojektowanych ulicach i dziedzińcach miasta, uczestnicy i goście mieli możliwość zobaczyć, jak barwna jest kulturowa różnorodność Europy.

Srebrny jubileusz Parsęty

Wnioskodawca: Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty
Partner Projektu: Amt Mecklenburgische Kleinseenplatte
Koszty całkowite: 20 750,00 EUR
Dofinansowanie: 17 637,50 EUR

„XXV-lecie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty jako przykład współpracy transgranicznej” - pod takim tytułem w dniach 21-22 września br. odbyła się konferencja z okazji jubileuszu, działającego w Karlinie Związku.

Podczas uroczystego spotkania nie mogło zabraknąć podsumowania dotychczasowych osiągnięć i zrealizowanych transgranicznych projektów: wspólnego polsko-niemieckiego Centrum Usług Doradczych dla małych i średnich przedsiębiorstw, wyposażenia gmin członkowskich Związku w sprzęt komputerowy, wyremontowania obiektów użyteczności publicznej, wybudowania i oznakowania infrastruktury turystycznej, w tym kajakowej i rowerowej oraz zrealizowania trzeciego pod względem wielkości w Polsce projektu wodno-kanalizacyjnego. To tylko kilka przykładów w szerokim wachlarzu prowadzonych przez Związek projektów. Przez 25 lat działalności, ZMiGDP zrealizował 60 zadań na łączną kwotę blisko 1,3 mld zł.

Wszystkie osiągnięcia nie byłyby możliwe, gdyby nie partnerska współpraca między samorządami oraz partnerami niemieckimi. Od wielu lat, dzięki możliwości pozyskania środków z Funduszu Małych Projektów w ramach programu Interreg, od 2003 Związek zrealizował 23 partnerskie projekty na łączną kwotę ponad 0,5 mln euro.

Na co dzień związek współpracuje z organizacjami i samorządami w Niemczech. Współpraca rozwija się między innymi z instytucjami z miast: Greifswald, Wolgast, Dargun, Uckermünde i Eberswalde oraz z zaprzyjaźnionym związkiem Amt Mecklenburgische Kleinseenplatte w Mirow, z którym dotychczas zrealizowano 10 mikroprojektów, na które otrzymali dofinansowanie o łącznej wartości ponad 168 tys. euro.

Dzięki transgranicznym projektom, zostały wydane cieszące się dużym zainteresowaniem polsko-niemieckie przewodniki, informatory, mapy turystyczne, a także zorganizowane zostały wspólne warsztaty, wyjazdy studyjne i wystawy fotograficzne.

Uroczysty jubileusz uświetnili między innymi Marek Hok, poseł RP, Anna Mieczkowska, Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, Jacek Chrzanowski, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Andrzej Kreft, dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie, władze Euroregionu Pomerania oraz wójtowie, burmistrzowie, delegaci, partnerzy z Niemiec i instytucje współpracujące na co dzień ze Związkiem.

Cedynia na okrągło

Wnioskodawca: Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu
Partner Projektu: Stadt Bad Freienwalde
Koszty całkowite: 16 525,00 EUR
Dofinansowanie: 14 046,25 EUR

30 września 2017 roku w Cedyni odbył się projekt pt. „3. Polsko-Niemiecki Festiwal Cedynia na okrągło. Polsko-niemieckie dożynki”. Wrześniowe wydarzenie miało wymiar międzynarodowy – organizowane było przy współpracy z miastem Bad Freienwalde, stąd też dość liczna grupa sąsiadów zza Odry uczestnicząca w święcie.

Było to spotkanie wyjątkowe z wielu względów. Na festiwalu pojawiła się rekordowa liczba wystawców z całego regionu, którzy przyjechali promować swoje lokalne specjały, takie jak wyroby z dyni, miodu czy wyroby z innych sezonowych darów natury.

Fani dań rybnych również nie zostali pominięci – na stoisku Niezależnego Cedyńskiego Towarzystwa Wędkarskiego „Miętus” można było za darmo skosztować rewelacyjnej zupy rybnej własnego przepisu. Miłośnicy rękodzieła byli zachwyceni gamą warsztatów. Wystawcy prezentowali wyroby z wikliny, żywicy czy słomy.

Najmłodsi uczestnicy festiwalu także znaleźli coś dla siebie. Malowanie twarzy, wata cukrowa, gotowana kukurydza – to jedne z wielu atrakcji, jakie czekały na najmłodszych. Nie sposób było pominąć kolorowych stoisk z wyjątkowymi zabawkami i wyrobami lokalnych przedsiębiorców.

Dodatkowo stworzono także podwórko animacyjne. Nie tylko dla dzieci, ale również dla rodziców. Starsi mogli przypomnieć sobie czasy dzieciństwa, kiedy grało się w gumę, kapsle czy też klasy. Wszyscy poczuli się dziećmi w ten wyjątkowy dzień. Historia zatoczyła koło i nawiązywała do przesłania festiwalu-Cedynia na okrągło.

Cedyńskie projekty pokazują że mieszkańcy coraz chętniej angażują się w promocję gminy. Partnerstwo rozumiane jest na wiele sposobów – wzajemna pomoc, organizowanie wspólnych przedsięwzięć, spotkania i debaty.

Organizatorzy mają nadzieję, że przyszłoroczny „4. Polsko-Niemiecki Festiwal Cedynia na okrągło” zgromadzi jeszcze więcej entuzjastów dobrej zabawy i święta dyni.

Polsko-niemiecka konferencja biblioteczna „PORTAL– regionalne, narodowe, międzynarodowe”

Wnioskodawca: Regionalbibliothek Neubrandenburg
Partner Projektu: Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela
Koszty całkowite: 3 660,00 EUR
Dofinansowanie: 3 111,00 EUR

Polsko-Niemiecka Konferencja Bibliotek odbywa się corocznie. Zapewnia ciągłą transgraniczną informację o trendach i wynikach w dziedzinie bibliotekarstwa, promowaniu szkoleń, tworzeniu warunków dla sieci cyfrowych, regularnej wymiany doświadczeń bibliotekarzy i wspólnej troski o zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego. Wydarzenie to oferuje skuteczną i trwałą platformę polsko-niemieckich spotkań i dalszego kształcenia się nie tylko dla bibliotekarek i bibliotekarzy, ale również dla wszystkich zainteresowanych, wzbogając istniejące już dobre kontakty między miastami partnerskimi Neubrandenburg i Koszalin.

Wydarzenie, które odbyło się w miejscowości Neubrandenburg w dniach 13 i 14 września 2017 r. zorganizowane wspólnie przez biblioteki obu miast partnerskich, promowało w szczególności intensyfikację współpracy i spotkań osobistych. Tegoroczna wymiana doświadczeń stanęła pod hasłem "Neubrandenburg - miasto czterech bram". W centrum uwagi znalazły się biblioteki oraz internetowe „bramy informacyjne”, pełniące funkcję portali informacyjnych: regionalnych, krajowych i międzynarodowych. Uczestnicy konferencji z całego obszaru wsparcia zajmowali się aktualnym rozwojem bibliotecznych portali informacyjnych opracowywanych lub wykorzystywanych przez biblioteki, oraz innowacyjnymi ofertami na temat edukacji, kultury, nauki, jak i informacjami o obywatelach i społeczeństwie obywatelskim.

Wykłady specjalistyczne dotyczyły portali informacyjnych, takich jak Biblioteka Cyfrowa Meklemburgia-Pomorze Przednie, Ogrody Lenné i inne parki w Niemczech i Polsce, Stowarzyszenie Bibliotek Publicznych Onleihe Meklemburgii-Pomorza Przedniego, portal Ortschroniken i portal Geodata. Centrum Dialogu "Przełomy" w Szczecinie zostało przedstawione jako innowacyjna platforma informacyjna na rzecz nauki historycznej i politycznej w regionie.

W ramach konferencji otwarto objazdową ekspozycję Centrum Dialogu jako wystawę publiczną w bibliotece regionalnej. W praktycznej części spotkania uczestnicy zwiedzili miasto Neubrandenburg, doświadczyli różnych historycznych odniesień do historii niemiecko-polskiej, poznali pomysły i zrealizowane projekty i zwiedzili objazdową ekspozycję Centrum Dialogu.

W ramach realizacji przedmiotowego projektu powstała dwujęzyczna płyta CD, która jest udostępniona bezpłatnie bibliotekom z obszaru wsparcia.

Troszyn - 10 lat współpracy polsko-niemieckiej

W 2017 roku minęło dziesięć lat od pierwszych wspólnych polsko-niemieckich projektów realizowanych przez Publiczną Szkołę Podstawową z Troszyna i jej przyjaciół z Usedom i Benz.

W tym czasie zorganizowano szereg projektów, w których wzięło udział ponad 1500 uczniów ze szkół polskich i niemieckich. W początkach polsko-niemieckiej współpracy, uczestnikami projektów byli także uczniowie z Berlina. Z czasem jednak współpraca zacieśniła się do Benz i Usedom - miasta partnerskiego Gminy Wolin.

Ze strony polskiej, oprócz szkoły, zaangażowano do współpracy placówki z Koniewa, Wolina, Dargobądz, Kołczewa, Ładzina, a w ostatnich latach z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego (OREW) w Ostrowie.

- Przyswierał nam cel, by wszystkie polskie szkoły z terenu naszej gminy mogły wspólnie bawić się, uczyć z rówieśnikami z Niemiec. Uważamy, że jako obywatele Unii Europejskiej powinniśmy poznać naszą przeszłość i budować wspólną przyszłość w regionie – mówi Piotr Karliński, dyrektor szkoły w Troszynie. To jego kreatywne pomysły „nakręcają” pozytywnie wszystkich do współpracy i realizowania świetnych projektów.

Nie byłyby one możliwe dzięki pomocy lokalnych władz, w tym Eugeniusza Jasiewicza, burmistrza Wolina. Dzięki tej pomocy przedsięwzięcia odbywały się w różnych miejscach gminy i nie zamykały się jedynie do terenu placówki w Troszynie.

- Jest to dla nas bardzo ważne, gdyż chcemy, żeby współpraca polsko-niemiecka jaką prowadzimy była obecna w życiu naszej społeczności lokalnej – dodaje dyrektor.

Realizowane przez ostatnie 10 lat projekty otrzymywały wsparcie z Funduszu Małych Projektów INTERREG IV A i V A. W finansowaniu przedsięwzięć wspierała ich również Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży ze Szczecina.

- Podczas realizowania naszych projektów staramy się współpracować w różnych dziedzinach. Spełniamy się w sporcie, malujemy, gramy, śpiewamy oraz wędrujemy śladami naszych przodków. Tak, aby każde polskie i niemieckie dziecko mogło poznać historię regionu Pomorza Zachodniego, znaleźć elementy łączące oba narody. Chcemy także, by nasze spotkania dały nam możliwość rozwoju naszych talentów i niosły element zabawy. Wydaje nam się, że po tych dziesięciu latach możemy powiedzieć, że nie tylko zacieśniliśmy nasze polsko-niemieckie stosunki, ale żyliśmy się ze sobą, staliśmy przyjaciółmi, którzy spotykają się kilka razy w roku i wspólnie bawią, rywalizują oraz uczą – podsumowuje współpracę Piotr Karliński.

Między uczniami szkół nie istnieje bariera. Kształcą się nie tylko językowo, ale przede wszystkim poznają wzajemnie obyczaje i historię.

- Stajemy się bardziej tolerancyjni. Głównym celem przeprowadzenia tych projektów jest i było przeświadczenie, że nie należy zamykać się tylko we własnym kręgu kulturowym, ale także poznawać inne. Nasze projekty dobitnie świadczą, że ich uczestnicy to prawdziwi obywatele społeczności europejskiej: tolerancyjni, świadomi własnej kultury, w pełni akceptujący kulturę innych – dodaje Karliński.

Realizacja tych projektów zaowocowała ściślejszą współpracą zwłaszcza z niemieckim Usedom. Dzięki temu uczniowie z troszyńskiej szkoły uczestniczą również w przedsięwzięciach organizowanych przez to miasto oraz szkołę.

Patrząc z perspektywy czasu na zrealizowane projekty i ich różnorodność można zobaczyć w jak wielu dziedzinach nawiązywano współpracę.

Zrealizowane projekty polsko-niemieckie

- Polsko-Niemiecka Olimpiada Sportowa - uczestnicy z Usedom, Benz, Berlina, Troszyna, Koniewa, Kołczewa Dargobądz - rok 2007.
- Polsko-Niemiecka Olimpiada lekkoatletyczna - uczestnicy z Usedom, Troszyna, Koniewa, Dargobądz i Kołczewa oraz dzieci z trzech szkół z Berlina - rok 2008.
- Polsko-Niemieckie Spotkania Plastyczno-Teatralne - dzieci z Usedom, Berlina, Benz, Heringsdorf, Troszyna, Koniewa, Wolina, Dargobądz, Kołczewa - rok 2009.
- Wspólne dziedzictwo w naszej Europie. Polsko-Niemiecki Plener Plastyczny - dzieci Berlina, Usedom, Benz oraz dzieci ze szkół gminy Wolin - rok 2010.
- Polsko-Niemiecka Olimpiada o charakterze antycznym - uczniowie z Usedom, Benz, Berlina oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2011.
- Cudowny bajkowy świat braci Grimm” Polsko-Niemieckie Spotkania ze Sztuką - uczniowie z Usedom, Benz oraz szkoły gminy Wolin - rok 2012.
- Polsko-Niemiecki Świąteczny Jarmark BUGENHAGENA - dzieci z Usedom, Benz oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2012.
- Polsko-Niemieckie Wędrówki Historyczne po Pomorzu Zachodnim - uczniowie z Usedom, Benz oraz szkoły gminy Wolin – rok 2013.
- Polsko-Niemieckie Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Wysp Wolin i Uznam - dzieci z Usedom oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2014.
- Polsko-Niemieckie Bożonarodzeniowe Warsztaty Sztuki - dzieci z Usedom oraz ze szkół gminy Wolin - rok 2014.
- Wolin, miasto zatopionych bogów
- Polsko-Niemieckie Warsztaty Historyczne - uczniowie z Usedom oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2015.
- Polsko-Niemiecki Dzień Sportu - dzieci z Usedom oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2016.
- Magiczny Szczecin. Polsko-Niemieckie Spotkania Plastyczno-Historyczne - uczniowie z Usedom oraz szkoły z gminy Wolin-rok 2016.
- I Polsko-Niemiecki Festiwal Piosenki Wolin-Troszyn - uczniowie z Usedom oraz szkoły z gminy Wolin - rok 2017.

Konferencja roczna Europejskich Regionów Granicznych

W dniach 26-28.10.2017 roku w hiszpańskim Badajoz, odbyła się Konferencja roczna Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych (SERG). W związku z ustąpieniem Karl-Heinza Lamberta ze stanowiska prezydenta SERG, wybrano jego następcę – Oliviera Paascha (Premier Wspólnoty Niemieckojęzycznej w Belgii). Karl-Heinz Lambert jest obecnie przewodniczącym Komitetu Regionów, ważnego ciała doradczego KE skupiającego regiony i samorządy europejskie.

W drugiej części spotkania odbyła się konferencja roczna SERG pt. „Peryferia – w centrum spójności” z udziałem m.in. Przewodniczącego Komitetu Regionów, Karla-Heinza Lamberta, Dyrektora Wydziału w DG Regio ds. INTERREG, współpracy transgranicznej i granic wewnętrznych UE, Ana Paula Laissy oraz przedstawicieli regionów granicznych z całej Europy.

W jednym z paneli pt. „Współpraca transgraniczna – motor przyszłej europejskiej polityki spójności”, wystąpienie miał Prezydent Szczecina, Krzysztof Soska, który przedstawił współpracę transgraniczną miasta, omówił zmiany zachodzące na północnym odcinku granicy polsko-niemieckiej. W konferencji uczestniczyły także Irena Stróżyńska, zastępca dyrektora biura Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania i Magdalena Świsł, kierownik Zespołu ds. Wdrażania Projektów FMP.

Polskie euroregiony rozmawiały o małych projektach

W dniach 26-27 września b.r. w Polanicy Zdroju na zaproszenie Ministerstwa Rozwoju odbyło się spotkanie polskich części euroregionów leżących na granicy z Niemcami i Czechami. Tematem przewodnim spotkania były pierwsze doświadczenia zebrane w toku realizacji obecnych edycji funduszy małych projektów.

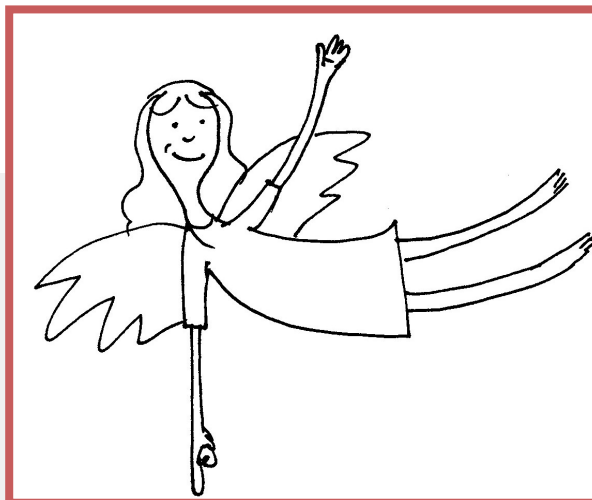
Spotkania pokazało jak różnie fundusz (FMP) jest wdrażany zarówno od strony technicznej jak i merytorycznej. Przykładowo w programie Polska-Czechy wnioskodawca od złożenia wniosku o dofinansowanie, poprzez jego wdrażanie aż do złożenia raportu końcowego jest zobligowany do korzystania z elektronicznego systemu projektowego. Jednocześnie w programie Polska-Czechy istnieje możliwość realizowania projektów z równoczesnym dofinansowaniem dwóch partnerów (jednego czeskiego i jednego polskiego), projektów lustrzanych (osobne wnioski projektowe, ale działania realizowane przez tych samych partnerów na zasadzie działań lustrzanych) oraz projektów jednostronnie finansowanych, gdzie jeden partner finansuje z projektu całość wydatków obejmujących obu partnerów. Ten ostatni rodzaj projektów jest modelem znanym z granicy polsko-niemieckiej.

Różnie też przeprowadzana jest ocena projektów przed ich zatwierdzeniem. Niektóre euroregiony zatrudniają w tym celu odpłatnie ekspertów zewnętrznych, inne posługują się własnymi pracownikami, a jeszcze inne w ogóle z tego rezygnują uznając, że jedynymi i niezbędnymi ekspertami są członkowie komisji przyznających dofinansowanie na projekty.

Euroregiony dyskutowały też o przyszłości projektów people-to-people. Wspólnie doszły do przekonania, że jedynym możliwym dalszym sposobem ich funkcjonowania jest ich wspieranie jako projektów z finansowaniem kosztów zarządzania bezpośrednio z budżetu projektu, a nie z Pomocy Technicznej przyszłych programów.

Ministerstwo Rozwoju zadeklarowało chęć dalszego prowadzenia wymiany doświadczeń z euroregionami oraz dialogu na temat przyszłego kształtu programów współpracy po 2020 roku.

Kalendarium wydarzeń

Poniżej prezentujemy zestawienie świątecznych wydarzeń, które odbędą się na terenie Euroregionu Pomerania.

Jarmarki Świąteczne			
Miejsce		Data i godzina	
Stralsund	Jarmark Bożonarodzeniowy w miejscach: Alter Markt, Neuer Markt i Rathauskeller	28.11-22.12.2017	
Stolpe auf Usedom	Jarmark Adwentowy na zamku Stolpe	26.11-27.11.2017	11:00-18:00
Heringsdorf	Jarmark Bożonarodzeniowy w Termach Kaiserbäder	01.12.2017	16:00-21:00
		02.12.2017	11:00-21:00
		03.12.2017	11:00-18:00
Rostok	Nowy Rynek w Rostoku	27.11-22.12.2017	10:00-20:00
Schwerin	Rynek w Schwerinie	27.11-23.12.2017 26.12-31.12.2017	
Wismar	Rynek w Wismar	27.11-21.12.2017	
Strasburg	Jarmark Adwentowy na Rynku w Strasburgu	02.12.2017	13:00-18:00
Torgelow	Jarmark Bożonarodzeniowy na Rynku w Torgelow	02.12-03.12.2017	
Löcknitz	Jarmark na zamku w Löcknitz	02.12.2017	14:00-20:00
Mescherin	Jarmark na terenie Pensjonatu Dorotheenhof	03.12.2017	14:00
Penkun	Jarmark Adwentowy na placu przykościelnym w Penkun	08-10.12.2017	16:00-22:00
Pasewalk	Jarmark na rynku	08-10.12.2017	Cały dzień
Neustrelitz	Jarmark na terenie ZOO	09-10.12.2017	14:00-19:00
Rieth	Wioska adwentowa w Rieth	09.12.2017	14:00-19:00
Neubrandenburg	Jarmark, Vierrademühle - Neubrandenburg	15-16.12.2017	10:00-19:00
Anklam	Kiermasz na rynku	16-18.12.2017	14:00-21:00
Krakow	Kiermasz na rynku	16.12.2017	14:00-00:00
Ueckermünde	Jarmark w Seebad Ueckermünde	17-18.12.2017	
Blankensee	Wystawa adwentowa w Küsterhäuschen	26-27.11.2017	14:00-20:00
Zinnowitz	Jarmark na placu przed mostem	28.12.2017-01.01.2018	

Dziwnów	ul. Reymonta	09-10.12.2017	
Szczecin	Jarmark Bożonarodzeniowy, al. Kwiatowa oraz plac Żołnierza Polskiego	08-17.12.2017	
Kołobrzeg	Jarmark, plac przy Ratuszu miejskim w Kołobrzegu	01-31.12.2017	10:00-19:00
Tychowo	Polsko-Niemiecki Kiermasz Bożonarodzeniowy w Tychowie, plac przy Gminnym Ośrodku Kultury	15.12.2017	16:00-18:00
Bielice	Transgraniczny Jarmark Bożonarodzeniowy, plac rekreacyjny przed Urzędem Gminy Bielice	09.12.2017	od godz. 15:00 do późnych godzin wieczornych
Kostrzyn	XII Jarmark Adwentowy na placu Wojska Polskiego	02.12.2017	
Międzyzdroje	Jarmark Świąteczny i Festiwal Choinki - Dom Kultury i Amfiteatr	17.12.2017	
Koncerty Świąteczne			
Heringsdorf	Koncert Adwentowy w blasku świec, Museum Villa "Irmgard" Maxim-Gorki-Straße 13	03.12.2017	16:00
Schwedt/Oder	Die Paldauer - Koncert Bożonarodzeniowy 2017, Uckermärkische Bühnen Schwedt Berliner Straße 46/48	03.12.2017	16:00
Pasewalk	Koncert Świąteczny z udziałem Kreismusikschule Uecker-Randow, Kościół Blumenthal	07.12.2017	19:00
Stolpe	Koncert Adwentowy z udziałem Nilsa Mönkemeyera i kwartetu Vision String w dawnej stajni przy gospodzie	08.12.2017	19:30
Ahlbeck	Koncert Adwentowy, Kościół ul. Kurparkstraße	10.12.2017	15:30
Torgelow	Koncert Świąteczny, pasaż handlowy	14.12.2017	15:30
Pasewalk	Koncert „Musik zum 2. Christfesttag”, kościół św. Marii	26.12.2017	17:30
Szczecin	Tenorzy w Szczecinie - Rafał Bartmiński, Dariusz Stachura, Paweł Skałuba, Filharmonia ul. Małopolska 48	26.11.2017	18:00
Szczecin	Koncert Tomasz Stańko Quartet, Filharmonia, ul. Małopolska 48	27.11.2017	19:00
Szczecin	Koncert Floating Christmas, Klub Lulu, ul. Partyzantów 2	10.12.2017	18:00
Szczecin	Koncert Ania Rusowicz i Goście - bigbitowe pastorałki w Szczecinie, Filharmonia ul. Małopolska 48	11.12.2017	19:00
Szczecin	Koncert Świąteczny Małgorzata Walewska & Gary Guthman - Christmas Songs, Filharmonia ul. Małopolska 48	16.12.2017	20:00
Szczecin	Piwnica Pod Baranami - Kolędy i Pastorałki „Dla Miasta i Świata”, Filharmonia ul. Małopolska 48	16.01.2018	19:00
Koszalin	Hej, kolęda kolęda, Filharmonia Koszalińska, ul. Piastowska 2	10.12.2017	12:00